

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 9Er/436/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6410204080
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Valent
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6410204080.2

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci exekúcie oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zast.: Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: X. Q., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. G. XXX/XX, Ž. I. K., vedenej pod sp. zn. EX 1819/10 súdnym exekútorom: JUDr. Rudolf Krutý, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava, o vymoženie 408 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Exekúciu z a s t a v u j e .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) poveril dňa 30.04.2010 súdneho exekútora vykonaním exekúcie v zmysle exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. sp. zn. SR 16247/09 z 19.10.2009 a na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie z 08.03.2010.

2. Dňa 05.02.2019 postúpil súdny exekútor okresnému súdu doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle § 243f ods. 1 Exekučného poriadku. Oprávnený v doplnení návrhu na vykonanie exekúcie uviedol, že rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným sú od počiatku výkonu exekúcie uvedené v časti odôvodnenia exekučného titulu, na podklade ktorého je vykonávaná exekúcia a na podklade ktorého bol spísaný formou zápisnice aj samotný návrh na vykonanie exekúcie. Tieto skutočnosti sa tak stali v minulosti známe exekútorovi, ktorému oprávnený navrhol vykonanie exekúcie a stali sa známe rovnako tak súdu, ktorý vydal poverenie na vykonanie exekúcie, exekučný titul bol vydaný ako dôsledok riadne vykonaného súdneho konania v ktorom boli dodržané všetky zásady spravodlivosti. Oprávnený ďalej uviedol, že skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným sa stali predmetom dokazovania a strany sporu voči nim mali možnosť uplatňovať akékoľvek relevantné námietky. Exekučný titul bol v dôsledku takto riadne vedeného sporového konania vydaný okrem iného aj s prihliadnutím na existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, obmedzení alebo neprípustnosti použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi, opísané skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným nespochybnil ani sám povinný podaním žaloby podľa § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. Oprávnený navrhuje, aby súd bez odkladu rozhodol o pokračovaní exekúcie.

3. Z predloženého rozhodcovského rozsudku okresný súd zistil, že rozhodcovský súd priznal právo na peňažné plnenie na základe zmenky. Poukázal na uzavretú dohodu o vyplnení zmenky medzi účastníkmi konania. Účastníci konania zabezpečili svoj iný záväzkový vzťah (zmluvu o úvere) neúplnou zmenkou (blankozmenkou) vystavenou dňa 30.01.2009 kde povinný vystupoval ako vystaviteľ a oprávnený ako remitent. Povinný si svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzkového vzťahu riadne nespĺnil, čím sa stal dlh v zmysle dohodnutých podmienok splatný vcelku dňa 25.05.2009. Oprávnený vyplnil dňa 03.08.2009 zmenku povinného v zmysle dohody o vyplnení zmenky na sumu 408 EUR s dátumom začiatku úročenia dňa 25.05.2009 a táto bola povinnému predložená na zaplatenie dňa 10.08.2009. Po preskúmaní podmienok na vedenie rozhodcovského konania, rozhodcovský súd vyhovel žalobe v plnom rozsahu,

príčom mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol zmenkový záväzkový vzťah na základe zmenky vyplnenej v súlade s dohodou o vyplnení zmenky.

4. Zo zmluvy o úvere z 30.01.2009 uzatvorenej medzi oprávneným a povinným (ďalej len „zmluva o úvere“) vyplýva, že oprávnený poskytol povinnému ako dlžníkovi sumu 200 EUR, pričom povinný sa zaviazal vrátiť úver navýšený o poplatok v sume 196 EUR v 12 mesačných splátkach po 33 EUR počnúc dňom 20.02.2009. V zmluve je označený povinný svojim menom, priezviskom, rodným číslom, IČO-m a ďalšími údajmi. Vzhľadom na označenie dlžníka (povinného) v predmetnej úverovej zmluve nie je z jej obsahu možné ustáliť, či povinný túto zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ alebo ako nespotebiteľský subjekt v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Uvedené nemožno bezpečne ustáliť s poukazom na „dvojaké“ označenie povinného v tejto zmluve tak osobnými údajmi, ktoré sú typické pre nepodnikajúcu fyzickú osobu (meno, priezvisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu a trvalé bydlisko) ako aj údajmi charakterizujúcimi fyzickú osobu podnikateľa (obchodné meno, IČO, miesto podnikania). Z uvedených údajov dokonca možno dôjsť skôr k predpokladu, že povinný uvedenú zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ a nie ako podnikateľ, keď údaje obsiahnuté v rámci označenia zmluvných strán, ktoré by charakterizovali povinného ako podnikateľa sú voľne dostupné vo verejnej časti živnostenského registra alebo tiež z osvedčenia o živnostenskom oprávnení. Naopak údaje charakterizujúce povinného ako fyzickú osobu nepodnikateľa, nie sú verejne prístupné a je ich možné zistiť len z dokladov priamo poskytnutých povinným, napríklad z občianskeho preukazu. Zo znenia predmetnej zmluvy je zrejmé, že verejná listina (napr. Občiansky preukaz) nebola pri uzatváraní zmluvy využitá len na identifikáciu dotknutej fyzickej osoby, či napr. ide o tú istú osobu, ktorá predložila živnostenské oprávnenie, ale tieto údaje boli do obsahu zmluvy priamo zahrnuté. Preto sa dá predpokladať, že dlžník v uvedenom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (spotrebiteľský vzťah), má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ, oprávnený), pričom existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne, spôsobom nevzbudzujúcim dôvodné pochybnosti. V opačnom prípade je potrebné uplatniť výklad v súlade s § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Bezpečným preukázaním nemôže byť (nie je) všeobecný údaj o poskytnutí úveru na výkon zamestnania, prípadne uvedenie identifikačného čísla osoby a ani údaj o tom, pod akým číslom je fyzická osoba zapísaná v živnostenskom registri. Takéto údaje neposkytujú odpoveď na otázku, v akom odbore podnikania povinný vykonáva svoju podnikateľskú činnosť a akú konkrétnu súvislosť s podnikateľskou činnosťou vôbec uzavretie zmluvy o úvere má. Iné dôkazy okrem predmetnej zmluvy o úvere a všeobecných podmienok poskytnutia úveru oprávnený nepredložil. Oprávnenému sa nepodarilo preukázať, že povinný pri uzatváraní a plnení zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, a teda že predmetná zmluva má nespotebiteľský charakter. Z okolností uzatvárania zmluvy a najmä s na vyššie uvedené má súd za to, že oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s povinným ako fyzickou osobou nepodnikateľom. Na základe uvedeného mal exekučný súd preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem ÚP, na ktoré sa odôvodnenie rozsudku odvoláva, aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán.

5. Súd tiež poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku okresného súdu sp. zn. 27Csp/22/2018 z 30.11.2018, z ktorého je zrejmé, že zamestnanci oprávneného mali interný príkaz v prípade, že dlžník mal živnostenský list, poskytovať úver vždy ako živnostníkovi bez ohľadu na to, na aký účel dlžník požadoval poskytnutie úveru. Aj z rozhodovacej činnosti súdov vyplýva, že išlo o bežnú prax oprávneného, ktorý sa uvedenou nekalou obchodnou praktikou snažil obísť ustanovenia zákonov na ochranu spotrebiteľa a vylúčiť tak ich aplikáciu. Povinný mal v predmetnom právnom vzťahu postavenie spotrebiteľa, pretože v prvej časti zmluvy je označený svojim menom a priezviskom, číslom dokladu totožnosti, bydliskom, rodným číslom, teda údajmi, ktoré ho identifikujú ako fyzickú osobu. Až následne je v zmluve uvedené aj jeho obchodné meno a IČO. Týmto dvojakým označovaním oprávnený účelovo obchádzal ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. a ide o nekalú obchodnú praktikú oprávneného, čo konštatovali vo viacerých rozhodnutiach všeobecné súdy (napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15.02.2018, sp. zn. 9Co/115/2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15.12.2016, sp. zn. 43CoSr/1/2016, z 14.06.2017, sp. zn. 15Co/85/2017).

6. Dňa 23. decembra 2015 nadobudla účinnosť novela zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), ktorá zaviedla do Exekučného poriadku ustanovenie § 243f ods. 1 Exekučného poriadku ktorý znie: V exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

7. Okresný súd konštatuje, že oprávnený si splnil svoju povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti zákona, nakoľko návrh doplnil u súdneho exekútora dňa 21.01.2016.

8. Podľa § 5a ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), nepripustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou alebo šekom.

9. Podľa § 29b zákona o ochrane spotrebiteľa, ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. májom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30. apríla 2014.

10. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

11. Podľa § 52 odsek 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Vo všeobecnosti každá zmluva obsahuje ako svoju podstatnú náležitosť vymedzenie predmetu zmluvy a označenie zmluvných strán. Zo znenia zmluvy o úvere (predovšetkým z jej grafickej úpravy) je však možné dospieť k záveru, že predmetná zmluva o úvere tvorí vopred predtlačенý formulár, ktorý používa oprávnený ako veriteľ pri svojej podnikateľskej činnosti opakovane, návrh zmluvy bol teda vytvorený veriteľom a dlžník k nemu len „pristúpil“. Platí teda všeobecne platný princíp, podľa ktorého, ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil. Zmyslom tohto princípu je neumožniť strane naformulovať v zmluve ustanovenia pripúšťajúce rozdielny výklad a následne v zlej viere využiť mnohoznačnosti použitých zmluvných ustanovení na úkor záujmov druhej zmluvnej strany. Z okolností uzatvárania zmluvy a najmä s na vyššie uvedené má súd za to, že oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s povinným ako fyzickou osobou, na základe uvedeného mal exekučný súd preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu.

14. Podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase vystavenia zmenky, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby bolo zakázané splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak išlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

15. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

16. Podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku, ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa odseku 1, súd preskúma či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie.

17. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, súd exekúciu zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

18. Z predloženej kópie zmenky vyplýva, že neúplná zmenka (blankozmenka) bola vystavená dňa 30.01.2009, t. j. v čase, keď bolo možné v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

19. Na základe vyššie uvedených skutočností s ohľadom na vyššie citované ustanovenia okresný súd dospel k záveru, že pri vydaní rozhodnutia, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie nebolo prihliadnuté na neprípustnosť, resp. obmedzenie použitia zmenky. Je potrebné konštatovať, že okresný súd tiež preskúmal aj rozhodcovskú doložku a dospel k záveru, že rozhodcovský súd nemal platne založenú právomoc vydať v predmetnej veci rozhodcovský rozsudok. Z tohto dôvodu okresný súd exekúciu v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku zastavil.

20. Dňa 20.04.2018 bol okresnému súdu doručený návrh povinného na zastavenie exekúcie s návrhom na odklad vykonateľnosti, ale vzhľadom na to, že súd na základe uvedeného predmetnú exekúciu zastavil v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, okresný súd ďalej o návrhu povinného z dôvodu rýchlosti a hospodárnosti konania nerozhodoval.

21. Okresný súd o trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).